

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

23. detsember 2015*

Eelotsusetaotlus — Õigusalane koostöö tsiviil- ja kaubandusajades — Määrus (EÜ) nr 44/2001 — Kohtualluvus tarbijalepingute puhul — Artikli 15 lõike 1 punkt c ja artikli 16 lõige 1 — Mõiste „tarbija elukohajärgsesse liikmesriiki „suunatud” kutse- või äritegevus” — Käsundusleping, millega taotletakse sellise varasema vahenduslepingu majandusliku eesmärgi saavutamist, mis oli sõlmitud tarbija liikmesriiki „suunatud” kutse- või äritegevuse raames — Tihe seos

Kohtuasjas C-297/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesgerichtshof'i (kõrgeim üldkohus, Saksamaa) 15. mai 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 17. juunil 2014, menetluses

Rüdiger Hobohm

versus

Benedikt Kampik Ltd & Co. KG,

Benedikt Aloysius Kampik,

Mar Mediterraneo Werbe- und Vertriebsgesellschaft für Immobilien SL,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: kolmanda koja president L. Bay Larsen neljanda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud J. Malenovský, M. Safjan (ettekandja), A. Prechal ja K. Jürimäe,

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Palatiello,
- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes ja A. Fonseca Santos,
- Šveitsi valitsus, esindaja: M. Jametti,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

— Euroopa Komisjon, esindajad: A.-M. Rouchaud-Joët ja W. Bogensberger,
olles 8. septembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) artikli 15 lõike 1 punkti c koostoimes sama määruse artikli 16 lõikega 1.
- 2 Taotlus on esitatud ühelt poolt R. Hobohmi, elukoht Saksamaa, ning teiselt poolt Benedikt Kampik Ltd & Co. KG, B. A. Kampiki ja Mar Mediterraneo Werbe- und Vertriebsgesellschaft für Immobilien SL-i, asukohad Hispaanias, vahelises vaidluses R. Hobohmi poolt B. A. Kampiki käsutusse antud summade tagasimaksmise üle.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 44/2001

- 3 Määruse nr 44/2001 põhjendusest 2 ilmneb, et selle määruse eesmärk on kehtestada siseturu häireteta toimimise huvides „sätted, millega ühtlustatakse eeskirjad kohtualluvuse konflikti kohta tsiviil- ja kaubandusajades ning lihtsustatakse vorminõudeid, et käesoleva määrusega seotud liikmesriikide kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne”.
- 4 Määruse põhjendused 11–13, 15 ja 19 on sõnastatud järgmiselt:
  - „(11) Kohtualluvuse eeskirjad peavad olema hästi etteaimatavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga ning seepärast peab kohtualluvus alati olema olema, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui kohtuvaidluse sisu või osapoolte autonoomia eeldab teistsugust seotust. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida kohtualluvuse konflikte, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt määratletud.
  - (12) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvusel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele.
  - (13) Kindlustus-, tarbija- ja töölepingute puhul tuleks nõrgemat poolt kaitsta soodsamate kohtualluvuse eeskirjadega kui üldised eeskirjad.
- [...]
- (15) Harmoonilise kohtumõistmise huvides tuleb samaaegsete menetluste võimalust võimalikult vähendada ja tagada, et kahes liikmesriigis ei tehta vastuolulisi kohtuotsuseid. [...]
- [...]

- (19) Tuleks tagada [27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 1972, L 299, lk 32; edaspidi „Brüsseli konventsioon”)] ja käesoleva määruse vaheline järjepidevus ning selleks tuleks ette näha üleminekusätteid. Järjepidevust on vaja ka Euroopa [Liidu] Kohtu tõlgendustes Brüsseli konventsiooni kohta [...]”
- 5 Selle määrusega kehtestatud kohtualluvuse eeskirjad asuvad peatükis II. Nimetatud peatüki 1. jagu „Üldsätted” sisaldab artikleid 2 ja 3; 4. jaos on käsitletud kohtualluvust tarbijalepingute puhul ja hõlmab artikleid 15–17.
- 6 Määruse nr 44/2001 artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et kui käesoleva määruse muudest sätetest ei tulene teisiti „kaevatakse isikud, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse nende kodakondsusest hoolimata”.
- 7 Määruse artikli 3 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:
„Isikuid, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, saab teise liikmesriigi kohtusse kaevata üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.”
- 8 Sama määruse artikli 15 lõike 1 punktis c on ette nähtud:
„Küsimustes, mis on seotud lepinguga, mille isik ehk tarbija on sõlminud oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil, määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao alusel, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist, kui tegemist on:
[...]
- c) kõigil ülejäänud juhtudel lepinguga, mis on sõlmitud isikuga, kes tegeleb tarbija alalise elukoha liikmesriigis kutse- või äritegevusega või kelle selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud liikmesriiki või mitme liikmesriigi hulgas ka nimetatud liikmesriiki, ning kui leping kuulub sellise tegevuse raamesse.”
- 9 Määruse nr 44/2001 artikli 16 lõikes 1 on sätestatud:
„Tarbija võib algatada menetluse teise lepinguosalise vastu selle liikmesriigi kohtutes, kus on nimetatud osalise alaline elukoht, või selle paiga kohtutes, kus on tarbija enese alaline elukoht.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 10 Eelotsusetaotlusest nähtub, et B.A. Kampik – kes tegeles oma kutsetegevusega Hispaanias – oli 2005. aastal vahendajaks R. Hobohmi ja äriühingu Kampik Immobilien KG vahel, et soetada korter (edaspidi „vahendusleping”) alles rajatavas puhkusekompleksis Denia linnas (Hispaania), mille pidi ehitama Saksa arendaja.
- 11 Puhkusekompleksi kuuluvaid kortereid reklaamiti muu hulgas ka Saksamaal saksakeelses prospektis.
- 12 Puhkusekompleksi ehitav arendaja kui müüja ning R. Hobohm ja tema abikaasa (edaspidi „abielupaar Hobohmid”) kui ostjad sõlmisid 17. juunil 2006 vahenduslepingus nimetatud Denias asuva korteri müügilepingu (edaspidi „müügileping”).
- 13 Pärast seda, kui abielupaar Hobohmid olid tasunud kaks esimest korteri ostuhinna osamakset kogusummas 62 490 eurot, sattus ettevõtja 2008. aastal majandusraskustesse, mis ohustasid puhkusekompleksi valmimist.

- 14 Seejärel tegi B. A. Kampik R. Hobohmile ettepaneku aidata kaasa tööde lõpetamisele tema korteris. Abielupaar Hobohmid suundusid Hispaaniasse ja andsid B. A. Kampikule notariaalse volituse oma müügilepinguga seotud huvide kaitsmiseks (edaspidi „käsundusleping”).
- 15 R. Hobohm andis B. A. Kampikule esitajatšeki summas 27 647 eurot, mis oli osa korteri müügihinna kolmandast osamaksest. B. A. Kampik kandis selle summa üle äriühingu Mar Mediterraneo Werbe- und Vertriebsgesellschaft für Immobilien SL arvele. R. Hobohm kandis 2009. aastal B. A. Kampikule veel üle täiendava summa 1 448,72 eurot.
- 16 Pärast käsunduslepingu poolte vahel seoses arendaja maksejõuetusega tekkinud erimeelsusi tühistas abielupaar Hobohmid B. A. Kampikule antud volitused.
- 17 Seejärel esitas R. Hobohm Landgericht Stade’le (Stade piirkondlik kohus), kelle tööpiirkonda tema elukoht jääb, hagi nõudega maksta B. A. Kampikule üleantud summad tagasi. See kohus jättis aga 21. septembri 2011. aasta otsusega hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata, sest territoriaalse kohtualluvuse järgi ei allunud hagi sellele kohtule.
- 18 R. Hobohm esitas Landgericht Stade (Stade piirkondlik kohus, Saksamaa) otsuse peale apellatsioonkaebuse Oberlandesgericht Celle’le (Celle piirkondlik apellatsioonikohus), mis jäeti 18. juuli 2012. aasta otsusega rahuldamata. Apellatsioonikohus leidis sellega seoses, et määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkt c ei kuulu kohaldamisele ja eitas seetõttu asja allumist endale R. Hobohmi elukohast lähtudes, kuna käsunduslepingut ei saa otseselt seostada sellega, et B. A. Kampiku kinnisvara vahendustegevus oli „suunatud” Saksamaale kõnealuse sätte tähenduses.
- 19 R. Hobohm esitas apellatsioonikohtu otsuse peale kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. Ta leiab, et B. A. Kampiku Hispaanias toimuv kinnisvara vahendustegevus oli „suunatud” Saksamaale kõnealuse sätte tähenduses, kuna mõned asjaolud, mis tõendavad ettevõtja tegevuse „suunatu[st]” tarbija alalise elukoha liikmesriiki, millest Euroopa Kohus on lähtunud oma otsuses Pammer ja Hotel Alpenhof (C-585/08 ja C-144/09, EU:C:2010:740), esinevad ka käesoleval juhul: nimelt esiteks asjaolu, et B. A. Kampik pakkus oma teenuseid internetis saksa keeles, kasutades tippdomeeni „.com”; teiseks, et veebilehel kontakti võtmiseks antud meiliaadressi säilitati serveris, mis kasutas tippdomeeninime „.de”; kolmandaks, et B. A. Kampiku kutsetegevuse tugiteenus oli kättesaadav Berliini telefoninumbri kaudu; ja neljandaks, et B. A. Kampik levitas on tegevuse raames saksakeelseid trükiseid. Niisiis on vahenduslepingu puhul täidetud määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c kohaldamise tingimused, kuivõrd see sõlmiti B. A. Kampiku tegevuse raames, mis oli „suunatud” R. Hobohmi alalise elukoha liikmesriiki. Seevastu ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul kõnealuse sätte kohaldamise tingimused täidetud käsunduslepingu puhul, mille alusel R. Hobohm oma nõuded esitab – kui käsitada seda eraldiseisvana –, sest see ei kuulu nimetatud tegevuse alla.
- 20 See kohus märgib siiski, et B. A. Kampiku Saksamaale „suunatud” kinnisvara vahendustegevuse ja käsunduslepingu sõlmimise vahel on määrava tähtsusega sisuline seos. Selle tegevuse tulemusel sõlmisid abielupaar Hobohmid 2005. ja 2006. aastal vahendus- ja müügilepingu. Ilma kõnealuste lepinguteta ei oleks sõlmitud ka R. Hobohmi esitatud nõuete aluseks olevat käsunduslepingut, mis pidi aitama lahendada müügilepingu täitmisel kerkinud probleeme. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et isegi kui vahenduslepingu alusel pooltel lasuvad kohustused täideti tegelikult müügilepingu sõlmimisega, ei olnud vahenduslepingu majanduslik eesmärk – et abielupaar Hobohmid saaksid tänu vahendustegevusele omandatud korterit ka realselt kasutada – sellega veel saavutatud.

- 21 Neil asjaoludel otsustas Bundesgerichtshof (Saksamaa kõrgeim üldkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas tarbija võib määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c teise alternatiivi alusel koostoimes nimetatud määruse artikli 16 lõike 1 teise alternatiiviga esitada oma elukohariigi kohtule hagi seoses lepinguga, mille ta on sõlminud isikuga, kes tegeleb äri- või kutsetegevusega muus Euroopa Liidu liikmesriigis, olenemata sellest, et hagi aluseks olev leping ei kuulu otseselt tema lepingupartneri selle tegevuse raamesse, mis on suunatud tarbija alalise elukoha liikmesriiki, lepingu eesmärk on aga majandusliku tulemuse saavutamine, milleni soovitakse jõuda poolte vahel varem sõlmitud ja juba täidetud lepingu alusel, mida eelnevalt viidatud sätted hõlmavad?”

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega sisuliselt selgitust, kas määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c – kuivõrd selles on silmas peetud äri- või kutsetegevust, mis on niisuguse tegevuse raames tegutseva isiku poolt „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki – koostoimes nimetatud määruse artikli 16 lõikega 1 tuleb tõlgendada nii, et seda võib kohaldada tarbija ja äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku vahel sõlmitud lepingule, mis ei kuulu niisugusena äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku sellise äri- või kutsetegevuse raamesse, mis on „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki, aga millel on seos samade poolte vahel sellise tegevuse raames sõlmitud lepinguga.
- 23 Kõigepealt tuleb märkida, et määruse nr 44/2001 artikli 16 lõikes 1 ette nähtud tarbija alalise elukoha järgse kohtualluvuse puhul on nõutav, et täidetud oleksid määruse artikli 15 lõike 1 kohaldamise tingimused.
- 24 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et määruse nr 44/2001 artikli 15 lõige 1 on kohaldatav juhul, kui täidetud on kolm tingimust: esiteks on üks lepingupooltest tarbija, kes tegutseb oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil; teiseks on leping sellise tarbija ja oma äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku vahel tõepoolest sõlmitud; ning kolmandaks kuulub see leping ühte artikli 15 lõike 1 punktides a–c nimetatud kategooriatest. Need tingimused peavad olema täidetud kumulatiivselt, mistõttu juhul, kui üks kolmest tingimusest ei ole täidetud, ei saa kohtualluvust kindlaks määrata vastavalt eeskirjadele, mis reguleerivad kohtualluvust tarbijalepingute valdkonnas (kohtuotsus Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Eelotsusetaotlusest nähtub, et esimene käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis nimetatud tingimus on käesolevas kohtuasjas täidetud: abielupaar Hobohmid ei tegutsenud eesmärgil, mida võib käsitada nende äri- või kutsetegevusena, vaid füüsilistest isikutest lõpptarbijatena (vt selle kohta kohtuotsus Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, punkt 28).
- 26 Teise tingimuse puhul ei ole vaidlust selles, et abielupaar Hobohmid ja B.A. Kampik sõlmisid ka tegelikult 2008. aastal käsunduslepingu.
- 27 Kolmanda tingimusega seoses järeldub määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c sõnastusest, et selleks, et niisugustel asjaoludel nagu on põhikohtuasja asjaolud, saaks kõnealune leping kuuluda nimetatud sätte kohaldamisalasse, peab olema täidetud kaks tingimust. Seega on esiteks vajalik, et äri- või kutsetegevuse raames tegutsev isik tegutseks oma äri- või kutsetegevusega tarbija elukohajärgses liikmesriigis või et tema selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud liikmesriiki või mitme liikmesriigi hulgas ka nimetatud liikmesriiki; ja teiseks, et kõnealune leping on sõlmitud selle tegevuse raames. Siinkohal on tähtis täpsustada, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused käsitlevad nimetatud sätet, puudutades äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku poolt tarbija alalise elukoha liikmesriiki „suunatud” äri- või kutsetegevuse raames sõlmitud lepingut.

- 28 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et kuigi vahendusleping kuulub kinnisvara vahendustegevuse hulka, mis oli B.A. Kampiku poolt „suunatud” Saksamaale, ei kehti sama käsunduslepingu puhul, kui käsitada seda eraldiseisvana. Siiski on eelotsusetaotluse esitanud kohus arvamusel, et vahenduslepingu ja käsunduslepingu vahel on seos, mis tuleneb samast majanduslikust eesmärgist, mis õigustaks siiski käsunduslepingu kuulumist määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c kohaldamisalasse sarnaselt vahenduslepingule.
- 29 Järelikult tuleb määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c ja selle määrusega taotletavate eesmärkide puhul hinnata, kas seos niisuguste lepingute vahel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võimaldab asuda seisukohale, et käsundusleping on osa B.A. Kampiku Saksamaale „suunatud” tegevusest, ja kui see nii on, siis milline peab olema selle seose olemus.
- 30 Nagu nähtub niisiis määruse nr 44/2001 põhjendustest 11, 13 ja 15, on selle määruse eesmärkideks muu hulgas tagada kohtualluvuse eeskirjade etteaimatavus, tarbijakaitse ja vähendada võimalikult samaaegsete menetluste võimalust tagamaks, et kahes liikmesriigis ei tehta vastuolulisi kohtuotsuseid.
- 31 Tarbijakaitse kohta ilmneb Brüsseli konventsiooni käsitlevast Euroopa Kohtu praktikast – mis on ülekantav võrdväärse sisuga määruse nr 44/2001 normidele –, et nimetatud konventsiooniga kehtestatud erinormide eesmärk on kaitsta sobivalt tarbijat kui teisest lepingupoolest, kes tegutseb oma kutse- ja majandustegevuse raames, majanduslikult nõrgemal positsioonil olevat ja õiguslikes küsimustes vähem kogenud lepingupoolt (vt selle kohta kohtuotsused Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika; ning Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Tuleb siiski meelde tuletada, et määruse nr 44/2001 artikli 15 lõige 1 on erand nii selle määruse artikli 2 lõikest 1, mis näeb ette kohtualluvuse kindlaksmääramise üldeeskirja, mille kohaselt tuleb hagi esitada kostja elukoha liikmesriigi kohtusse, kui ka sama määruse artikli 5 punktis 1 ette nähtud eeskirjast, mis puudutab valikulise kohtualluvuse eeskirju lepingute puhul ja mille kohaselt allub vaidluse lahendamine selle riigi kohtutele, kus hagi esemeks olev lepinguline kohustus täideti või tuleb täita. Seega tuleb kõnealust sätet tõlgendada tingimata kitsalt (kohtuotsus Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika). Peale selle nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et ehkki määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c eesmärk on kaitsta tarbijaid, ei tähenda see, et nimetatud kaitse oleks absoluutne (vt kohtuotsus Mühlleitner, C-190/11, EU:C:2012:542, punkt 33).
- 33 Käesoleva kohtuotsuse punktis 30 sedastatud eesmärkidest lähtudes ja võttes arvesse määruse nr 44/2001 artikli 16 lõikes 1 ette nähtud tarbija alalise elukoha järgse kohtualluvuse erandlikkust, tuleb tõdeda, et selle määruse artikli 15 lõike 1 punkt c võib kuuluda kohaldamisele niisuguse lepingu suhtes nagu on põhikohtuasjas kõnealune käsundusleping, kui viimasel on tihe seos sellise lepinguga nagu vahendusleping.
- 34 Mis puudutab kontrolli selle üle, kas niisuguse tiheda seose komponendid on olemas, näib käesoleval juhul (ja nii nähtub ka eelotsusetaotlusest), et pärast arendaja maksujõuetust ei olnud võimalik saavutada vahenduslepingu majanduslikku eesmärki – see tähendab seda, et abielupaar Hobohmid saaksid B.A. Kampiku poolt nende alalise elukoha liikmesriiki „suunatud” kinnisvara vahendustegevuse kaudu nende omandatud korterit realselt kasutada. Nimelt selleks, et parandada antud olukorda, mille puhul soovitud majanduslik eesmärk jäi täitmata, ning et abielupaar Hobohmid kaitseks oma tarbijatele osutataks kõnealuse tegevusega taotletud teenust, tegi äri- või kutsetegevuse raames tegutsev isik ehk B.A. Kampik tarbijatele ettepaneku sõlmida käsundusleping. Seega oli käsunduslepingu eesmärk vahenduslepinguga taotletava konkreetse majandusliku eesmärgi saavutamine.

- 35 Sellest järeldub, et käsundusleping – ehkki see iseenesest ei kuulu äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku sellise äri- või kutsetegevuse alla, mis on „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki – sõlmiti siiski vahetult nimetatud tegevust jätkates ja see täiendab vahenduslepingut, kuivõrd sellega sooviti saavutada vahenduslepinguga taotletavat majanduslikku eesmärki.
- 36 Seega isegi kui on tõsi, et vahendusleping ja käsundusleping ei ole õiguslikult omavahel seotud, tuleb tõdeda, et esimese ja teise lepingu vahel on majanduslik side. See side seisneb vahenduslepinguga taotletud majandusliku eesmärgi – nimelt korteri tegeliku kasutamise – kahjustamises, sest eesmärgi täitmist takistas arendaja maksujõuetus. Käsunduslepingu poolte vahel kokkulepitud töid lõpetamata ei ole tegelik kasutamine võimalik.
- 37 Käsunduslepingu sõlmimise asjaoludele koguhinnangut andes peab liikmesriigi kohus vahenduslepingu ja käsunduslepingu vahelise tiheda seose olemasolu kontrollides võtma arvesse selle seose olulisi komponente, täpsemalt seda, kas nende kahe lepingu pooled on õiguslikust ja faktilisest vaatenurgast identsed; seda, kas nende lepingutega taotletav majanduslik eesmärk, mis puudutab sama konkreetset lepingueset, on sama; ja kas käsundusleping täiendab vahenduslepingut nii, et selle eesmärk on saavutada vahenduslepingu majanduslik eesmärk.
- 38 Liikmesriigi kohus peab neid komponente võtma arvesse, et otsustada, kas määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkt c kuulub käsunduslepingu suhtes kohaldamisele (vt analoogia alusel kohtuotsus Emrek, C-218/12, EU:C:2013:666, punkt 31).
- 39 Peale selle tuleb määruse nr 44/2001 põhjenduses 11 väljendatud kohtualluvuse eeskirjade etteaimatavuse tagamise kohta märkida, et niisugustel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, on vaidlust, mis puudutab äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku poolt tarbija alalise elukoha liikmesriiki „suunatud” äri- või kutsetegevuse alla kuuluvat vahenduslepingut, pädev lahendama tarbija alalise elukoha kohus. Kui äri- või kutsetegevuse raames tegutsev isik teeb siis ettepaneku sõlmida ja vajaduse korral sõlmibki sama tarbijaga lepingu, millega soovitakse täita esimese lepingu põhieesmärki, võib see äri- või kutsetegevuse raames tegutsev isik põhjendatult oodata, et neile kahele lepingule kuuluvad kohaldamisele samad kohtualluvuse eeskirjad.
- 40 Eeltoodud kaalutlustel tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c – kuivõrd selles on silmas peetud äri- või kutsetegevust, mis on niisuguse tegevuse raames tegutseva isiku poolt „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki – koostoimes nimetatud määruse artikli 16 lõikega 1 tuleb tõlgendada nii, et seda võib kohaldada tarbija ja äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku vahel sõlmitud lepingule, mis ei kuulu niisugusena äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku sellise äri- või kutsetegevuse raamesse, mis on „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki, aga millel on ikkagi tihe seos samade poolte vahel sellise tegevuse raames varem sõlmitud lepinguga. Liikmesriigi kohtu ülesanne on teha kindlaks, kas on olemas selle seose olulised komponendid, täpsemalt kas nende kahe lepingu pooled on õiguslikust ja faktilisest vaatenurgast identsed; kas nende lepingutega taotletav majanduslik eesmärk, mis puudutab sama konkreetset lepingueset, on sama, ja kas käsundusleping täiendab vahenduslepingut nii, et selle eesmärk on saavutada vahenduslepingu majanduslik eesmärk.

Kohtukulud

- 41 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 15 lõike 1 punkti c – kuivõrd selles on silmas peetud äri- või kutsetegevust, mis on niisuguse tegevuse raames tegutseva isiku poolt „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki – koostoimes nimetatud määruse artikli 16 lõikega 1 tuleb tõlgendada nii, et seda võib kohaldada tarbija ja äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku vahel sõlmitud lepingule, mis ei kuulu niisugusena äri- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku sellise äri- või kutsetegevuse raamesse, mis on „suunatud” tarbija alalise elukoha liikmesriiki, aga millel on ikkagi tihe seos samade poolte vahel sellise tegevuse raames varem sõlmitud lepinguga. Liikmesriigi kohtu ülesanne on teha kindlaks, kas on olemas selle seose olulised komponendid, täpsemalt kas nende kahe lepingu pooled on õiguslikust ja faktilisest vaatenurgast identsed; kas nende lepingutega taotletav majanduslik eesmärk, mis puudutab sama konkreetset lepingueset, on sama, ja kas käsundusleping täiendab vahenduslepingut nii, et selle eesmärk on saavutada vahenduslepingu majanduslik eesmärk.

Allkirjad